

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

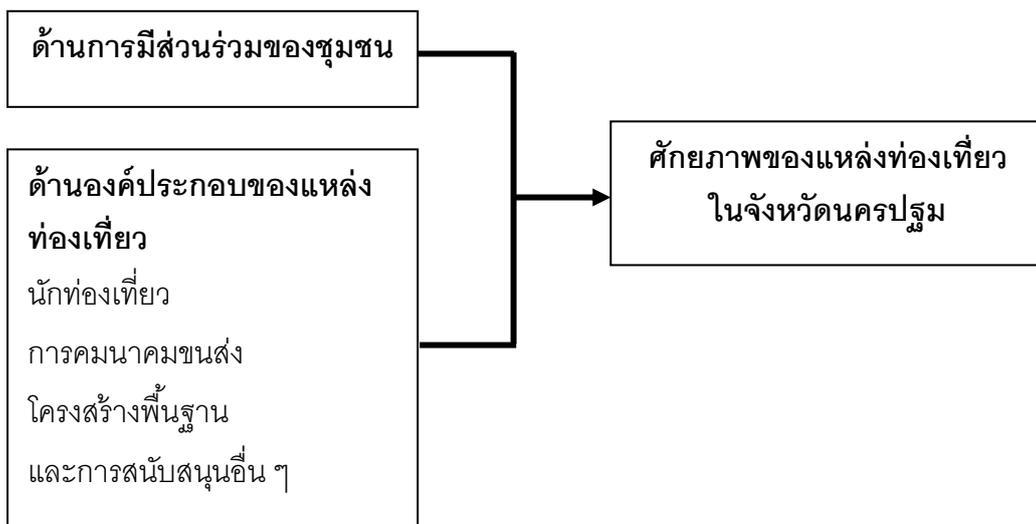
3.1 บทนำ

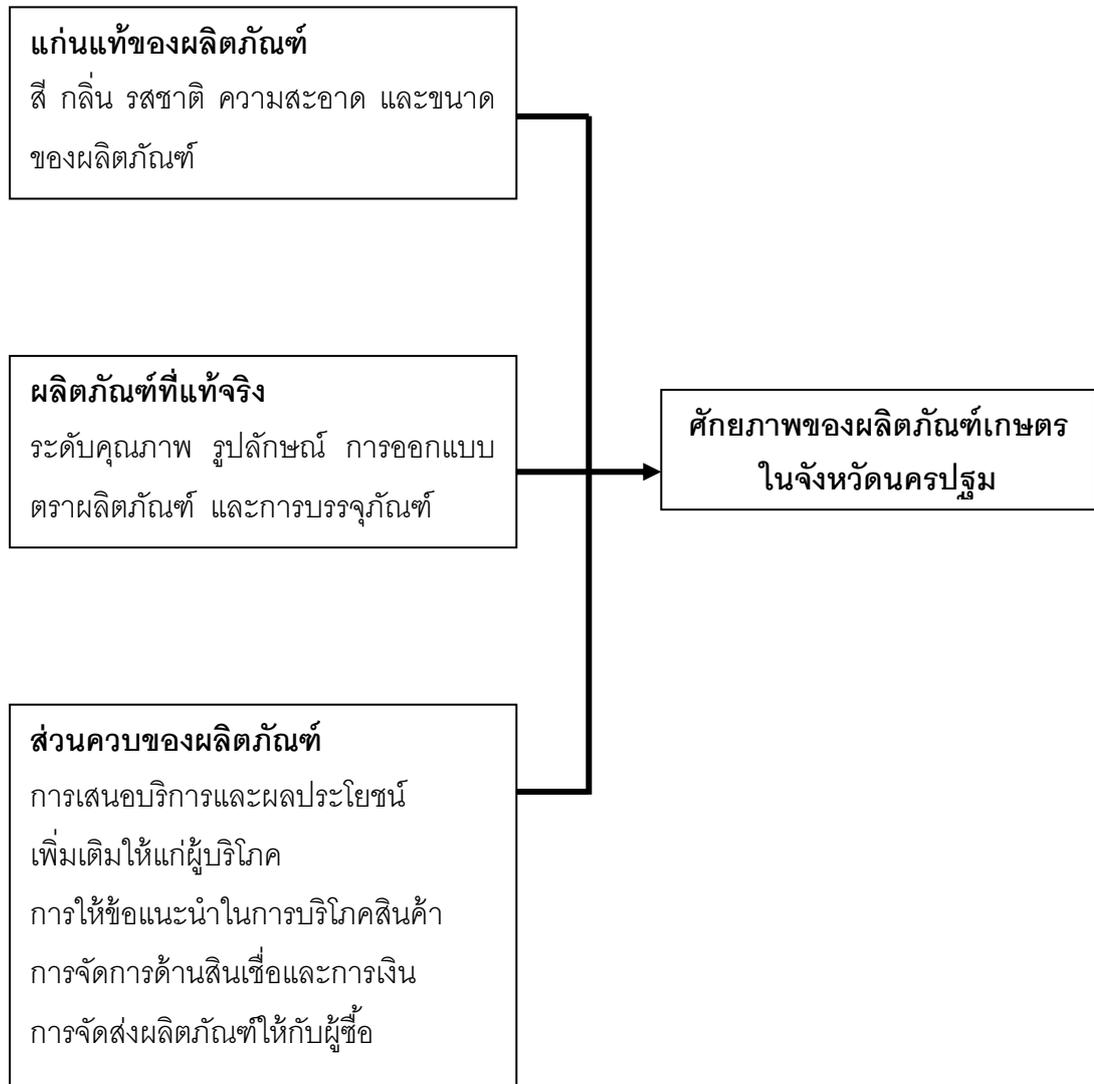
การวิจัยนี้เป็นการศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์เกษตรในจังหวัดนครปฐม เพื่อตอบคำถามการวิจัยใน 4 ประเด็น คือ

1. แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม มีแหล่งใดบ้าง และเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทใด
2. ศักยภาพ ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม เป็นอย่างไร
3. ผลิตภัณฑ์เกษตรในจังหวัดนครปฐม มีอะไรบ้าง เป็นผลิตภัณฑ์ที่ผลิตภายในจังหวัดนครปฐมหรือนำเข้ามาจากจังหวัดอื่น ๆ
4. ศักยภาพ ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดของผลิตภัณฑ์เกษตรในจังหวัดนครปฐมเป็นอย่างไร

3.2 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพด้านการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตร คณะผู้วิจัยได้สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

3.3 ระเบียบและวิธีวิจัย

ในการศึกษาเพื่อตอบคำถามการวิจัยใน 4 ประเด็นข้างต้น มีระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

3.3.1 แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม มีแหล่งใดบ้าง และเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทใด

เป้าหมายในการตอบคำถามวิจัยข้อนี้ คือ จำนวนและประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ในจังหวัดนครปฐม โดยยึดตามลักษณะการแบ่งประเภทแหล่งท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเป็นกรอบแนวทางการศึกษาโดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ 2) แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์โบราณสถานและโบราณวัตถุ และ 3) แหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรมประเพณี คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้ คือ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ศึกษาข้อมูลจาก เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลตำบล 15 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 100 แห่ง) รวมทั้งหมด 117 แห่ง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ในพื้นที่แยกตามรายอำเภอและรายตำบล ประกอบด้วย ชื่อสถานที่แหล่งท่องเที่ยว ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว ที่ตั้ง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

- ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเอกสารทุติยภูมิต่าง ๆ เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ในจังหวัดนครปฐม เช่น ศึกษาจากศึกษาจากแหล่งข้อมูล Online (เว็บไซต์) เอกสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หนังสือ งานวิจัย และ วิทยานิพนธ์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้อง
- ศึกษาข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวที่พบใหม่ซึ่งไม่พบในฐานข้อมูลเดิมจากเอกสารและเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ด้านแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ในพื้นที่แยกตามรายตำบลที่มีอยู่ในจังหวัดนครปฐม กับกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเอกสารทุติยภูมิและจากการตอบแบบสอบถาม ถึงแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ในพื้นที่รายตำบล นำมาวิเคราะห์เชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริง และเขียนบรรยายในลักษณะพรรณนาความ

3.3.2. ศักยภาพ ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด นครปฐมเป็นอย่างไร

ในการศึกษาเพื่อหาตอบเกี่ยวกับจำนวนแหล่งท่องเที่ยว และ ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้ คือ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เดินทางมาเที่ยวยังจังหวัดนครปฐม

- กลุ่มตัวอย่าง คือ เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลตำบล 15 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 100 แห่ง) รวมทั้งหมด 117 แห่ง กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาเที่ยวยังจังหวัดนครปฐม จำนวน 400 คน และกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางมาเที่ยวยังจังหวัดนครปฐม จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) โดยแบ่งเป็น

- แบบสอบถามด้านศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม แบ่งเป็น 4 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่1) ข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยว ตอนที่2) องค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว ตอนที่3) ปัญหาของแหล่งท่องเที่ยว และ ตอนที่ 4) ข้อเสนอแนะในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

- แบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวไทยด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม แบ่งเป็น 4 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1) ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ตอนที่ 2) ข้อมูลการเดินทางของนักท่องเที่ยว ตอนที่ 3) องค์ประกอบของการท่องเที่ยว ตอนที่ 4) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

- แบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม โดยแบ่งเป็น 3 ลักษณะ ดังต่อไปนี้

- ส่งแบบสอบถามด้านศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม ไปยังหน่วยงานองค์การบริหารปกครองส่วนท้องถิ่นของจังหวัด และการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์เพื่อหาข้อมูลเชิงลึกจากองค์การบริหารส่วนตำบล และ เทศบาลตำบล
- การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามโดยการสอบถามกลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยใช้แบบสอบถามนักท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม
- การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามโดยการเชิญผู้เชี่ยวชาญออกประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวแยกตามรายอำเภอ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพ ดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์โดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS เพื่อคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) จากมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ในการประเมินและแปลความหมาย ดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ย (\bar{X})	การแปลผล
4.21 – 5.00	แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในระดับมากที่สุด
3.41 – 4.20	แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในระดับมาก
2.61 – 3.40	แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในระดับปานกลาง
1.81 – 2.60	แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในระดับน้อย
1.00 – 1.80	แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณภาพดำเนินการโดยการวิเคราะห์ สรุปประเด็นความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพและการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐมเขียนในลักษณะพรรณนาความ โดย ดำเนินการดังนี้

- วิเคราะห์ข้อมูล สรุปประเด็นความคิดเห็นจากแบบสอบถาม

- วิเคราะห์ข้อมูล สรุปประเด็นความคิดเห็นจากการจัดเวทีประชาพิจารณ์ ระดมสมองจากผู้แทนจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ 2) กลุ่มผู้แทนจากผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว และ 3) กลุ่มผู้แทนจากนักวิชาการ โดยใช้เทคนิค การวิเคราะห์ SWOT Analysis

3.3.3 ผลិតภัณฑ์เกษตรในจังหวัดนครปฐม มีอะไรบ้าง เป็นผลิตภัณฑ์ที่ผลิตภายในจังหวัดนครปฐมหรือนำเข้ามาจากจังหวัดอื่น ๆ

คำตอบคำถามการวิจัยข้อนี้ คือ ชนิดของผลิตภัณฑ์ประเภทสินค้าเกษตรที่มีอยู่ในจังหวัดนครปฐม โดแบ่งประเภทของผลิตภัณฑ์แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) ผลิตภัณฑ์เกษตรประเภทอาหาร และ 2) ผลิตภัณฑ์เกษตรประเภทไม่ใช่อาหาร คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้ คือ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ศึกษาข้อมูลจาก เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลตำบล 15 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 100 แห่ง) รวมทั้งหมด 117 แห่ง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามผลิตภัณฑ์เกษตรมีอยู่ในพื้นที่แยกตามรายอำเภอและรายตำบล ประกอบด้วย ประเภทของผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ แหล่งผลิตของผลิตภัณฑ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

- ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเอกสารทุติยภูมิต่าง ๆ เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เกษตรที่มีอยู่ในจังหวัดนครปฐม เช่น ศึกษาจากแหล่งข้อมูล Online (เว็บไซต์) เอกสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หนังสือ งานวิจัย และ วิทยานิพนธ์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้อง

- ศึกษาข้อมูลของผลิตภัณฑ์เกษตรที่พบใหม่ซึ่งไม่พบในฐานข้อมูลเดิมจากเอกสารและเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ด้านผลิตภัณฑ์เกษตรที่มีอยู่ในพื้นที่แยกตามรายตำบลที่มีอยู่ในจังหวัดนครปฐม กับกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเอกสารทุติยภูมิและจากการตอบแบบสอบถาม ถึงผลิตภัณฑ์เกษตรที่มีอยู่ในพื้นที่รายตำบล นำมาวิเคราะห์เชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริง และเขียนบรรยายในลักษณะพรรณนาความ

3.3.4. ศักยภาพ ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดของผลิตภัณฑ์เกษตรในจังหวัดนครปฐมเป็นอย่างไร

ในการศึกษาเพื่อหาศักยภาพของผลิตภัณฑ์เกษตร คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้ คือ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาศักยภาพของผลิตภัณฑ์เกษตรครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาเที่ยวยังจังหวัดนครปฐม
- กลุ่มตัวอย่าง คือ เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลตำบล 15 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 100 แห่ง) รวมทั้งหมด 117 แห่ง และกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาเที่ยวยังจังหวัดนครปฐม จำนวน 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) ที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เกษตรในจังหวัดนครปฐม สอบถามใน 3 ประเด็นหลักด้าน แก่นแท้ของผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ที่แท้จริง และ ส่วนควบของผลิตภัณฑ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลศักยภาพผลิตภัณฑ์เกษตรในจังหวัดนครปฐม โดยแบ่งเป็น 3 ลักษณะ ดังต่อไปนี้

- ส่งแบบสอบถามด้านศักยภาพผลิตภัณฑ์เกษตรในจังหวัดนครปฐม ไปยังหน่วยงานองค์การบริหารปกครองส่วนท้องถิ่นของจังหวัด และการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์เพื่อหาข้อมูลเชิงลึกจากองค์การบริหารส่วนตำบล และ เทศบาลตำบล
- การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามโดยการสอบถามกลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยใช้แบบสอบถามนักท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม
- การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามโดยการเชิญผู้เชี่ยวชาญออกประเมินศักยภาพผลิตภัณฑ์เกษตรตามอำเภอ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาศักยภาพผลิตภัณฑ์เกษตรในจังหวัดนครปฐม ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์โดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS เพื่อคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) จากมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ในการประเมินและแปลความหมาย ดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ย(\bar{X})	การแปลผล
4.21 – 5.00	ผลิตภัณฑ์เกษตรที่มีศักยภาพในระดับมากที่สุด
3.41 – 4.20	ผลิตภัณฑ์เกษตรที่มีศักยภาพในระดับมาก
2.61 – 3.40	ผลิตภัณฑ์เกษตรที่มีศักยภาพในระดับปานกลาง
1.81 – 2.60	ผลิตภัณฑ์เกษตรที่มีศักยภาพในระดับน้อย
1.00 – 1.80	ผลิตภัณฑ์เกษตรที่มีศักยภาพในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณภาพดำเนินการโดยการวิเคราะห์ สรุปประเด็นความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพและการพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรในจังหวัดนครปฐมเขียนในลักษณะพรรณนาความ โดยดำเนินการดังนี้

- วิเคราะห์ข้อมูล สรุปประเด็นความคิดเห็นจากแบบสอบถาม

- วิเคราะห์ข้อมูล สรุปประเด็นความคิดเห็นจากการจัดเวทีประชาพิจารณ์ ระดมสมองจากผู้แทนจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐราชการ 2) กลุ่มผู้แทนจากผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว และ 3) กลุ่มผู้แทนจากนักวิชาการ โดยใช้เทคนิค การวิเคราะห์ SWOT Analysis

3.4 สรุป

การศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์เกษตรในจังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์เพื่อตอบคำถามการวิจัย 4 ประการ คือ 1) แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม มีแหล่งใดบ้าง และเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทใด 2) ศักยภาพ ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐมเป็นอย่างไร 3) ผลิตภัณฑ์เกษตรในจังหวัดนครปฐม มีอะไรบ้าง เป็นผลิตภัณฑ์ที่ผลิตภายในจังหวัดนครปฐมหรือนำเข้ามาจากจังหวัดอื่น ๆ และ 4) ศักยภาพ ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดของผลิตภัณฑ์เกษตรในจังหวัดนครปฐมเป็นอย่างไร ประชากรและกลุ่มเป้าหมายในการศึกษา คือ เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และนักท่องเที่ยว

ชาวไทยและชาวต่างชาติที่เดินทางมาเที่ยวยังจังหวัดนครปฐม เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการ ได้แก่ แบบสอบถาม ดำเนินการวิจัยโดยสำรวจเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสาร และข้อมูลภาคสนาม พร้อมทั้งเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญและการจัดกิจกรรมเวทีวิจารณ์ระดมสมองกับกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพด้วยวิธีการคำนวณหาความถี่ ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย และพรรณนาความ จากนั้นจึงสรุปและอภิปรายผล